

OBVESTILO O ZATIRANJU AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA**28. junij 2019**

Zatiranje ameriškega škržatka s fitofarmaceutskimi sredstvi je poleg odstranjanja okuženih trt ključni ukrep za preprečevanje širjenja **zlate trsne rumenice (FD)**. V žarišču, kjer so bile najdene okužene trte, obstaja velika verjetnost, da je v resnici okuženih več trt, ne kažejo pa še bolezenskih znamenj. Zaradi te nevarnosti je potrebno znižati populacijo prenašalca ameriškega škržatka na najnižjo možno mero.

V vinogradih, kjer je vinska trta že popolnoma odcvetela, je potrebno opraviti prvo zatiranje ameriškega škržatka, prenašalca zlate trsne rumenice. Glede na spremljanje razvoja ličink ameriškega škržatka bo optimalen čas za izvedbo prvega škropljenja v obdobju prihodnjih 10 dni, med 28.6. in 8.7.2019.

Po Pravilniku o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranja zlate trsne rumenice (Uradni list RS, št. 48/14, 49/16 in 8/17) je **zatiranje ameriškega škržatka obvezno za vse imetnike trte**:

- v vinogradih za pridelavo grozdja ter na brajdah oziroma ohišnicah na razmejenem območju zlate trsne rumenice, to je v žariščih okužbe in njihovih varovalnih pasovih,
- v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah na celotnem območju Slovenije.

V vinogradih za pridelavo grozdja je v celotnem razmejenem območju **obvezno najmanj 1 tretiranje.**

Prvo tretiranje je treba opraviti, **ko je trta povsem odcvetela**, pri tem dajemo prednost pripravkoma **Mospilan 20 SG** (sredstvo ima v letu 2019 dovoljenje za nujne primere za zatiranje ameriškega škržatka) ali **Sivanto prime**. Oba pripravka sta sistemična insekticida z rezidualnim načinom delovanja, ki učinkovito zatirata ameriškega škržatka. Ostali dovoljeni pripravki so učinkoviti krajše obdobje (v povprečju le teden dni).

Opozorilo: pripravek Actara 25 WG v letu 2019 nima več dovoljenja za zatiranje ameriškega škržatka!

Če je bilo za prvo tretiranje uporabljen kateri od drugih registriranih pripravkov kot so Decis 2,5 EC ali Decis ali Reldan 22 EC, Pynex M22 ali Daskor 440, je potrebno opraviti tudi 2. tretiranje v 2. napovedanem roku, razen če je imetnik po prvem tretiranju spremljal ulov odraslih ameriških škržatkov z rumenimi lepljivimi ploščami in če se na rumene lepljive plošče ulovi manj kot 4 škržatki na ploščo na teden. Drugo tretiranje bo potrebno izvesti v naslednjem napovedanem roku.

V ekološki pridelavi so dovoljeni **pripravki na podlagi piretrina**, s temi pripravki je treba opraviti 2 do 3 tretiranja:

- prvo tretiranje je potrebno opraviti takrat, ko trta povsem odcveti.
- Tretje tretiranje je treba opraviti, razen če imetnik po drugem tretiranju s spremljanjem ulova z rumenimi lepljivimi ploščami ugotovi, da so bili ulovljeni manj kot 4 odrasli škržatki na rumeno lepljivo ploščo na teden. Spremljanje ulova ameriškega škržatka je opisano zgoraj. Razmiki med aplikacijami so priporočljivi na 7-10 dni.

Pripravka Flora verde in Biotip floral se lahko uporabljata tudi v brajdah in ohišnicah, kjer opravimo vsaj eno tretiranje po končanem cvetenju.

OPOZORILO: Upoštevajte sredstvom priložena navodila in veljavne registracije!

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah povsod po Sloveniji sta **obvezni najmanj dve tretiranj**i ameriškega škržatka, obenem pa morajo imetniki spremljati ulov ameriškega škržatka z rumenimi lepljivimi ploščami. Če se po drugem tretiranju na rumene lepljive plošče še ulovijo odrasli škržatki, je treba opraviti še tretje tretiranje.

Pomembno:

- V matičnih vinogradih je treba prvo tretiranje opraviti takoj po končanem cvetenju trte, v trsnicah pa je okvirni termin od sredine do konca junija.
- Pri prvem in drugem tretiranju dajemo prednost pripravkoma Mospilan 20 SG ali Sivanto prime, ki sta sistemična insekticida z rezidualnim načinom delovanja. Pri tem je treba upoštevati, da se lahko pripravka uporabita le enkrat v isti rastni dobi.
- Delovanje ostalih registriranih sredstev je krajše in so manj učinkovita (v povprečju le teden dni).
- V matičnih vinogradih je treba paziti na karenco.

Ulov odraslih ameriških škržatkov spremljamo z rumenimi lepljivimi ploščami od julija dalje:

- izobesimo najmanj od 3 do 5 plošč na ha, v primeru večje površine vinograda število plošč ustrezno povečamo,
- plošče postavimo v začetku julija in jih menjavamo na dva do 3 tedne,
- plošče pregledujemo vsakih 7 do 10 dni vse do sredine septembra, ko so škržatki še prisotni v vinogradih,
- ulove redno beležimo.

Več informacij o zlati trsni rumenici in zatiranju ameriškega škržatka najdete na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin:

http://www.uvhvvr.gov.si/fileadmin/uvhvvr.gov.si/pageuploads/DELOVNA_PODROCJA/Zdravje_rastlin/2017/Nevarni_SO/Zlata_trsna_rumenica/Navodila_za_zatiranje_ameriskega_skrz_atka_2019_koncno.pdf

OPOZORILO: Vsa sredstva, ki jih uporabljamo za zatiranje ameriškega škržatka, so nevarna za čebele. Zato je pomembno, da zatiranje opravimo šele takrat, ko je trta že povsem odcvetela. Pred škropljenjem je potrebno pokositi cvetočo podrast, škropljenje pa opraviti v času nočnem ali večernem času oz. takrat, ko so čebele v panjih.

Slika: Zaradi zaščite čebel in drugih opraševalcev je pomembno, da zatiranje ameriškega škržatka opravimo šele takrat, ko je trta že povsem odcvetela!

Besedilo: Primož Žigon